

ผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางสาว สุพิน พูลผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

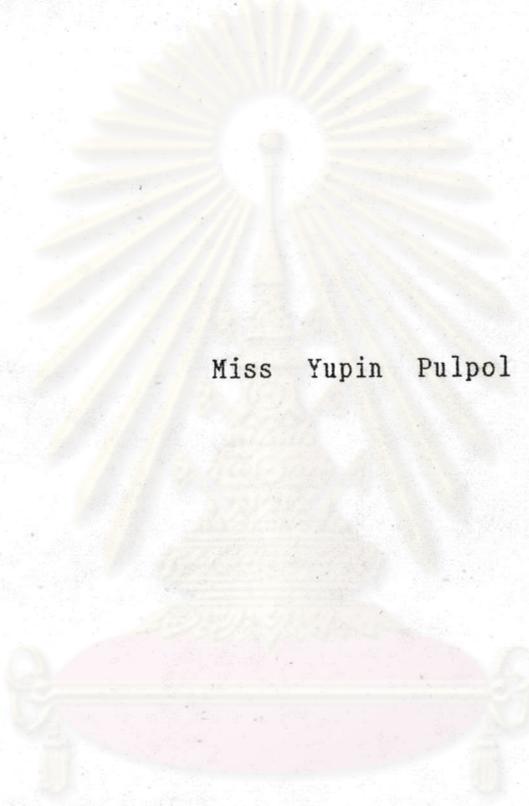
ISBN 974-579-020-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017302

1178110029

EFFECTS OF A PROGRAM OF CAREER DEVELOPMENT ACTIVITIES
ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS

Miss Yupin Pulpol

คุณย์วิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts
Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-020-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพต่ออู่ภาวะทางอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดย นางสาวอุณิ หุผล

ภาควิชา จิตวิทยา

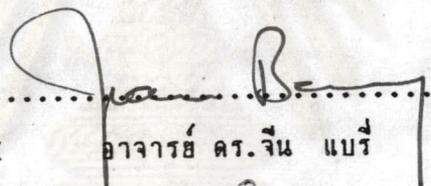
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โศตรจรัส

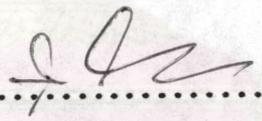

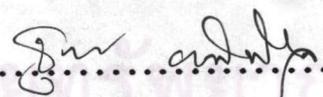
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

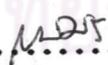

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.จิ้น แบรี่)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โศตรจรัส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัมพร สงกิตติกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ กุมิศรีแก้ว)

ยพิน พูลผล : ผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (EFFECTS OF A PROGRAM OF CAREER DEVELOPMENT ACTIVITIES
ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.สุภาพรรณ โคตรจรัส, 218 หน้า. ISBN 974-579-020-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพต่อวุฒิภาวะทาง
อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพมงคล
รังษี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 20 คน โดยการสุ่มแบบมีจุดมุ่งหมาย (purposive sampling) เป็นกลุ่ม
ทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทาง
อาชีพ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 40 นาที รวม 10 ครั้ง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการ
เลือกอาชีพ ของ จอห์น โอ ไครท์ส ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ใช้การ
วิจัยแบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design)

วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพ จากการทดสอบก่อนการ
ทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test) ผลการ
วิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ มีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพใน
มาตรฐานทัศนคติและแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพทุกด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อผู้จัดทำ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

YUPIN PULPOL : EFFECTS OF A PROGRAM OF CAREER DEVELOPMENT ACTIVITIES
ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS. THESIS
ADVISOR : ASSO.PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS, 218 PP. ISBN 974-579-020-6

The purpose of this research was to study the effects of a program of career development activities on the career maturity of mathayom sukka three students at Thepmongkolrungsri School, Kanchanaburi. The subjects were assigned through purposive sampling to two groups, each group comprising 10 students for a total of 20 students. The experimental group participated in a program of career development activities, 2 sessions per week, for a total of 10 sessions of one hour and forty minutes each under the direction of the researcher. The instrument used for the research was "The Attitude Scale and the Competence Test of the Career Maturity Inventory." constructed by John O. Crites and translated by Dr. Parnarai Sapayaprapa. The pretest-posttest control group design was used.

The data were analysed using the t-test. Results indicated that students undergoing a program of career development activities showed a greater increase in career maturity scores on all parts of the Competence Test and on the Attitude Scale than those in the control group, significant at the .01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต ..... กมล สุวรรณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ก-4
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่มีคุณค่า และมีความหมายสำหรับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ซึ่งในช่วงเวลาของการหาคำตอบสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาและเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โศตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในการสละเวลาเพื่อตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยความใส่ใจตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และจะระลึกถึงความกรุณาของท่านตลอดไป และโอกาสนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาจาก คุณพ่อจิ้น แบริ รองศาสตราจารย์ วิชรี ทรัพย์มี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งให้โอกาสให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ณ ที่นี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ที่ได้กรุณาให้ใช้แบบทดสอบวัดภาวะทางอาชีพ และให้คำแนะนำในการใช้เครื่องมือดังกล่าวเป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งขอขอบพระคุณ อาจารย์แนะนำ โรงเรียนเทพมงคลรังษี และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ในสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและผู้ใกล้ชิดทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณวรรณวี คามีสักดิ์ คุณสุทธศรีณีน จินदानนท์ คุณมณฑนา นาวานุเคราะห์ ที่กรุณาสละเวลาในการพิมพ์จนสำเร็จ เป็นรูปเล่มของวิทยานิพนธ์ คุณสนธิท เกาเจริญ คุณสุเทพ คุณอินทรา หุ่นสวัสดิ์ คุณสิริลักษณ์ บุญวงษ์ คุณนิตยา ธนบริบูรณ์พงศ์ ที่กรุณาช่วยเหลือเกื้อกูล ให้กำลังใจ ถวายภัตตาหารอยู่เสมอ

ความสำเร็จและความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบุชาพระคุณของบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ ที่ได้เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนมาแต่เยาว์วัยตราប់ถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งผู้วิจัยกราบระลึกถึงพระคุณท่านตลอดไป และสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยจะลืมเสียมิได้ คือ ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจจาก คุณสุชาติ เตชะเทียมจันทร์ และ ลูกชายเคยซ์ อันเป็นที่รักยิ่ง ซึ่งทำให้ วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปในที่สุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	25
สมมติฐานการวิจัย.....	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	26
ขอบเขตการวิจัย.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	27
2. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	28
กลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	73
5. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	83

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	94
ก.....	95
ข.....	99
ค.....	145
ง.....	191
จ.....	211
ประวัติผู้เขียน.....	218

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตารางการจำแนกชั้นคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพก่อนการทดลอง เพื่อสุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	29
2. แสดงค่าคะแนนจากแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพ จากมาตรวัดทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ครั้งทดสอบก่อนการทดลอง.....	30
3. แสดงค่าสัมประสิทธิ์แห่งความสอดคล้องภายในของมาตรวัดทัศนคติ.....	31
4. แสดงค่าสัมประสิทธิ์แห่งความสอดคล้องภายใน (KR-20) ของแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ.....	34
5. แสดงค่าร้อยละของคะแนนการแจกแจงที่คาบเกี่ยวกันระหว่างแบบทดสอบความสามารถในการเลือกอาชีพแต่ละด้านของระดับเกรดที่อยู่ใกล้เคียงกัน.....	36
6. แสดงค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ.....	37
7. แสดงตารางการจัดโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ.....	40
8. สรุปสาระการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ....	43
9. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง (Pretest).....	69
10. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (Posttest).....	70
11. แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest).....	71

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12.	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดคุณภาพทางอาชีพ ทั้ง 2 ตอน ครั้งก่อนการทดลอง (Pretest) และครั้งหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม.....	96
13.	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดคุณภาพทางอาชีพ ตอนที่ 1 มาตรวัดทัศนคติ ครั้งทดสอบก่อนการทดลอง และครั้งทดสอบหลังการทดลองของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม.....	97
14.	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดคุณภาพทางอาชีพ ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถ ในการเลือกอาชีพครั้งทดสอบก่อนการทดลอง และครั้งทดสอบหลัง การทดลองของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม.....	98

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
1. แผนภูมิรูปแบบการแนะแนวทางอาชีพซึ่งมาจากหลักอาชีพศึกษา และพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลในแต่ละช่วงชีวิต.....	13
2. แผนภูมิรูปแบบของโครงสร้างการแนะแนวอาชีพในโรงเรียน.....	15

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย